

AMIGOE DI CURACAO

„Hand-made”
SCHOENEN
uit Costa Rica en Argentinië
La Bota Argentina.

5 Plaatsen van nazie-greep bevrijd.
aanvallen en tegenaanvallen bij Stalingrad.
Liska door Noordamerikaanse en Canadese
vliegtuigen bestookt.

Het nieuws van vandaag.

... -- WEST - END | P R E M I È R E
DINSDAG 7 en 9 n.m.

JOHNNY MACK BROWN
FUZZY KNIGHT — EDDIE DEAN TRIO — NELL O'DAY

in
„FIGHTING BILL FARGO“.

Nieuwe Spannende Avonturen — Sterke Staaltjes van Rijkunst — Een
Wervelwind van Actie en Sensatie!!!

EXTRA: ONS JOURNAAL EN AARDIGE SHORT.
f. 1.— f. 0.50. f. 0.25. — Kinderen 7 n.m. halve prijs. 4174

Curaçao, de uitvalspoort om de zeewegen in de
Caraïbische Zee open te houden,
aldus Minister Fürstner.

„Samenwerking en doorgezette offerzin zullen ons de victorie brengen”.
Nederlandse vloot is nog een van de belangrijkste wapens van de
Geallieerden.

Wij liggen hier „vulnerable” (trefbaar), en wij moeten alles op alles zetten om te winnen. Nogmaals doorgezette offerzin is daarvoor een eerste vereiste.”

De K.N.M. vecht nog bij Amerika, Ceylon, Australië, West Indië.

Traditie onzer helden blijft gehandhaafd.

De Nederlandse Opleiding tot Marine-Officier in Engeland.

De Koninklijke Nederlandse Marine bevaart nog de zeven zeeën. Niettegenstaande zware verliezen zet zij nog op meedogenloze wijze de oorlog tegen de as voort in elk boekje van de aardbol.

Nederlandse marine-eenheden opereren, hetzij alleen of in samenwerking met de vlootstrijdkrachten van de andere Verenigde Landen, uit bases op de Britse eilanden, op Ceylon, in Australië, in andere delen van het Britse Imperium, in de Caraïbische Zee en uit „ongenoemde havens“ langs de gehele kustlijn van Amerika.

De verliezen van de Nederlandse Marine, zowel in manschappen als in schepen, worden „langzaam maar gestaag“ vervangen, onthulde een gezaghebbende zegsman in Londen dezer dagen. Nieuwe vaartuigen worden gebouwd in Groot Britannië en de Verenigde Staten en sommige zijn reeds in dienst gesteld. Een voorbeeld is de duikbotenjager „Queen Wilhelmina“, die onder de leen- en pachtwet aan Hare Majesteit de Koningin werd aangeboden door President Roosevelt bij haar bezoek van kort geleden aan de Verenigde Staten.

Het nieuwe schip zal worden gebruikt in Amerikaanse wateren, waar een „niet onbelangrijk aantal“ Nederlandse oorlogsschepen thans in actieve dienst is.

De vervanging van gevefende manschappen komt eveneens van de twee grote Engelssprekende democratieën. In Amerika worden Nederlanders op Noordamerikaanse vlootbases opgeleid voor dienst op oorlogsschepen en voor posten als kanonniers op koopvaardijschepen. Sommige leerling-vliegers, die oefenen op verscheidene Noordamerikaanse luchtbases, zullen bij onze Marine worden gevoegd, sommigen voor vlootdiensten, anderen voor dienst op landbases op het eiland Ceylon.

Van de Koninklijke Nederlandse Zeevaartschool, welke thans gevestigd is „ergens in Engeland“ [zie hierover het vraaggesprek met Minister Johannes Th. Fürstner op de voorpagina. — Red.], komt een gestadige stroom van goed gevefende beroeps-officieren. Zij zijn vervuld van de nog levendige tradities der grote Nederlandse zeehelden, Tromp, De Ruyter en Piet Hein.

De Zeevaartschool begon reeds in Mei 1940 in Engeland met haar werkzaamheden, een week nadat de cadetten, die oorspronkelijk op de Zeevaartschool te Den Helder waren, naar Engeland werden overgebracht na een heldhaftig aandeel te hebben gehad in de weerstand van Nederland tegen de Duitse indringers. Vele vroegere leerlingen zijn reeds in actieve dienst. Twee hebben al het bronzen kruis voor dapperheid verworven en vier anderen werden in berichten genoemd.

Toen deze cadetten nog in Nederland waren, hadden zij reeds getoond hunner voorvaderen waardig te zijn. Zij hadden deel genomen in de hardnekkige verdediging van de Zuiderzeedijk, een lijn, die de Duitsers niet konden doorbreken tot het ogenblik van de capitulatie. Hierbij was ook de in West Indië welbekende „Jan Maurits van Nassau“.

Vijftien hunner kregen opdracht een 850-tal Duitse gevangenen — voor het grootste deel parachute-troepen — te bewaken en toen de cadetten uitweken naar Engeland, brachten de vijftien hun gevangenen mee. Vier anderen reddden de kleuren van de Zeevaartschool en brachten die mee naar Engeland. Later is het vaandel overgebracht naar Curaçao in de Caraïbische Zee, waar enkele maanden geleden op ons fortlein de adelborsten de eed van trouw aan de Koningin aflegden.

Na de val van Nederlands Oost Indië voor de Japanners werden de cadetten van het Marine Instituut van de grote vlootbasis te Soerabaja op Java ook naar Engeland gezonden, waar zij zich bij onze Zeevaartschool voegden. Dit waren ook allen veteranen, die „gedoopt“ waren in de strijd op Java. Onder de Nederlands Indische cadetten op de Zeevaartschool bevindt zich een jonge Indonesische edelman, een bloedverwant van den Sultan van

Djakakarta, de belangrijkste der inlandse Javaanse vorsten. Thans voltooit hij nog zijn studies op de Academie.

Nieuwe aanwinsten voor de Academie zijn voornamelijk jongelui, die, op gevaar te worden ter dood gebracht door de Duitse bezettings-autoriteiten als zij zouden worden genomen, erin zijn geslaagd uit Nederland te ontsnappen. De meesten komen per boot over het Kanaal. Een jongen liep echter dwars door Europa naar Gibraltar. Onderweg werd hij tweemaal gevat. Nog andere cadetten komen van Zuid-Afrika en van Amerika.

De cadetten krijgen de meest moderne ontwikkeling wat betreft de technische scheepvaartkunde en volgen een strenge cursus van lichaamsontwikkeling, op gelijke wijze als de befaamde Commando's ondergaan.

Maar, wat even belangrijk is in de ogen van hun bevelhebberende officieren, zij worden op grondige wijze geoefend overeenkomstig de eeuwenoude traditie van de Koninklijke Nederlandse Marine; met het zeil.

Elke dag, ongeacht het felste stormweer, kiezen de cadetten zee aan boord van hun oefenschip en in open zeilschepen. Slechts door te leren hoe zij met alle soorten vaartuigen moeten omgaan en in elk weer, kan de nodige verantwoordelijkheid, het initiatief en de vindingrijkheid nodig voor den zeeman worden ontwikkeld. Hierop dringen hun leermeesters aan.

Het personeel van de Academie wordt verkregen uit officieren, die veteranen zijn van de vlootgevechten in Indië en van het eendeloze convooiwerk, van anti-duikboten-patrouilles en van duikboten-reizen op de stormachtige Atlantische Oceaan en de rest van de wereldzeeën. Onder hen bevinden zich veteranen van de torpedojager „Kortenaar“, welke een heldhaftige rol speelde in de gevechten van de Java Zee. Nog anderen waren gestationeerd in de vlootbasis van Soerabaja.

De oefening, die zij krijgen, zelfs bezien van de technische zijde, is grondig. Dit komt omdat de Nederlandse autoriteiten hebben besloten, dat welke vereisten de oorlog ook moge stellen, het peil van de Academie moet blijven als altijd, dus zoals in vredetijd te Den Helder. De cadetten, die verlangend uitzien naar actieve dienst, krijgen te horen, dat zij geduld moeten hebben, zodat zij volkomen hunner heldhaftige voorvaderen waardig kunnen zijn, wier plaatsen zij gaan innemen.

CURACAO.

MINISTER FÜRSTNER NAAR SURINAME.

Hedenmorgen vertrok Zijne Excellentie Johannes Theodorus Fürstner naar Suriname. De Minister van Marine werd namens Zijne Excellentie Doctor Petrus A. Kasteel uitgeleide gedaan door luitenant-adjudant Emile Chr. J. M. van de Laarschot. Mede deed den Minister uitgeleide Kolonel Carel J. baron van Asbeck.

Op het vliegveld stond een erewacht opgesteld onder leiding van den luitenant De Waal.

Tegen het einde van de week zal Zijne Excellentie op Curaçao terugkeren om spoedig daarop naar de Verenigde Staten te vertrekken.

Vliegverbinding naar de Bovenwinden?

Het verkeer tussen Beneden- en Bovenwindse eilanden is bij gebrek aan scheepsruimte vrij gebrekkig. Naar verluidt worden van overheidswege thans stappen gedaan om tot een vliegverbinding te komen. In verband hiermede zijn naar de Bovenwinden vertrokken de Heren: William R. Plantz, Statenlid voor de drie Bovenwindse eilanden; Mario C. Cadieres, onderhavige meester (de luchtvaart ressorteert onder de havendienst), en Jan Bouma van de Openbare Werken.

De heren zijn eerst naar Trinidad gegaan; gaan vandaar naar San Juan en zullen vervolgens naar onze Bovenwinden gaan. Vermoedelijk op St. Maarten zal men de mogelijkheden voor het aanleggen van een vliegveld onderzoeken. Het ligt namelijk in de bedoeling om — zo men tot instelling van een vliegverbinding mocht overgaan — deze door landvliegtuigen te doen uitvoeren.

OPVOEDING EN ONDERWIJS.

Dinsdag, 22 September jl., is de „Vereniging ter bestudering en behartiging van Opvoeding en Onderwijs op Curaçao“ opgericht.

Het secretariaat is gevestigd bij Mevrouw M. van Mourik Broekman-Van Loghem, Julianaalaan 4, Rio Canario, die gaarne bereid is inlichtingen te verstrekken en waaraan men zich als lid kan opgeven.

VRIJE FRANSE PASPOORTEN.

Het Comité „Pro France Combat-tante“ heeft aangekondigd, dat de Heer Lionel Vasse, onder wien de Vrije Franse organisatie van Curaçao ressorteert, en die binnenkort Curaçao zal bezoeken, alsdan aan de gegadigde Fransen alhier een „passeport Français libre“ zal verstrekken.

KATHOLIEKE SPORTCENTRALE.

Athletiek.

De Technische Commissie deelt mede: Het programma der as. kampioenswedstrijden is als volgt:

100 meter hardlopen; 200 meter; 400 meter; 800 meter; 1500 meter; 4 x 100 meter estafette; hoogspringen met aanloop; verspringen met aanloop; polsstokhoogspringen; kogelstoten; discuswerpen; speerwerpen.

Voor Junioren tot en met 16 jaar worden op dezelfde datum ook wedstrijden gehouden en wel de volgende nummers: 100 meter hardlopen; 4 x 100 meter estafette; hoogspringen; verspringen.

In schrijvingen worden verwacht bij den Heer Petrus Breusers, Kortrijweg No. 52, tot en met Maandag 12 October.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Benoeming: J. Villarreal tot tijdl. hulpmonteur bij de Landsradio- en Telefoon dienst, alhier; D. L. H. Dunker tot buitengewoon agent van politie voor het eiland St. Maarten (N.G.); A. Boomgaard, adjunct-commissie ter Gouvernements-Secretarie, tot hulpmonteur van de Burgerlijke Stand voor het verlenen van verlof tot begraven van lijken voor het eiland Curaçao; C. M. Vlaun, tijdl. schrijver ten Postkantore alhier tot tijdl. seiner bij de Landsradiodienst en voor de tijd van drie maanden ter beschikking gesteld van den Algemeen Militair Commandant; R. D. Anasagasti, M. Faneijter en F. Martes tot buitengewoon postbeambte; J. B. van der Linde-Schotborgh, werkzaam ten Postkantore alhier, tot klerk 1e klasse; Dr. W. W. de Regt, tot tijdl. lid van de Keuringscommissie.

Werkzaamstelling: Mevr. E. C. Janssen, voor de tijd van 3 maanden ten kantore van het Hoofd van de Afdeling Gouvernements-Accountantsdienst; R. L. Henriquez, op de Afdeling Accountantsdienst ter Administratie van Financiën; Mej. R. M. Th. Rigaud ter Gouvernements-Secretarie, ingang 1 October 1942.

De Gouvernements-Secretaris, C. F. Gronemeijer.

CHEQUE-KOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Londen	7.55	7.65
Caracas	56,—	57.50
Paramaribo	99.50	100.50

De Zuidhollandse Gijzelaars.

De Gouvernementspersdienst publiceert hieronder de lijst van de Zuidhollanders, die door de tijdelijke machthebbers over Nederland zijn geëijeld. Thans zijn dus de gijzelaars uit drie provincies (Noord-Holland, Zuid-Holland, Limburg) bekend. Nieuws als dit wordt bekend door Nederlandse kranten, die de Nederlandse legaties in Portugal of andere neutrale landen, bereiken. Daar deze namenlijsten enige malen moeten worden getelegrafeerd alvorens zij Curaçao bereiken, komen er uiteraard verminderingen in voor. Deze zijn zoveel mogelijk hersteld. Niettemin kan hier of daar een foutje in de spelling van namen zijn ingeslopen.

Uit Rotterdam: Mr. R. Baeldt (geëxecuteerd); H. van den Brule (bloemenhandelaar en R.K. lid van de Tweede Kamer); J. Dessing; Mr. Jan Fokma (advocaat); P. Goedendorp (schoolhoofd); C. Grashoff; A. van Grondelle (onderwijzer); J. van Handel (gemeente-ambtenaar); J. Klopper (onderwijzer); Meester F. Kranenburg (advocaat); Meester J. Leopold (advocaat); Lucas (onderwijzer); G. de Man; Meester G. Oskam (advocaat); J. van der Ploeg; J. Raffé (journalist); B. Schilder (boekhouder); W. Schrijver (schoolhoofd); G. Strijdhorst (postambtenaar); J. Wacht; W. Groeneveld (bankbeambte); A. de Kwaadsteniet (journalist); Meester A. N. M. Allard (advocaat); C. H. Benekers (politie-inspecteur, geëxecuteerd); C. H. C. van Eyk (makelaar); Dr. F. W. Henderson (arts); Dr. J. B. Kusters (arts); J. H. W. Koning; J. Leeuwenburg (leraar); P. J. Lubbers (fabrikant); J. G. Midden-dorp (notaris); J. H. van Olmen (electricien); Dr. H. M. Prillewitz (arts); Dominee J. A. Raams (predikant); W. Ruys (scheepvaardirecteur, geëxecuteerd); H. O. Schumacker (directeur Kunstacademie); A. Smilde; W. van Voorst Jr. (fabrikant); Dominee G. Wurth (predikant); W. van Wijlen; T. D. Zijlker (directeur ener bierbrouwerij); Th. Smeding; J. Meertens; G. van Nus; J. C. de Clopper (H.B.S.-directeur).

Uit Brielle: J. A. Collette, (burgemeester); L. J. Adrichem (koop-

HEDEN 8 uur De Sensationeelste Heldenfiguur uit de Populaire Serie Westerns, de Films, die altijd bo-

Hopalong Cassidy is Terug!
WILLIAM BOYD in WIDE OPEN TOWN
Tot de medespelenden van deze briljante film behoren: Russel Hayden en Evelyn Brent. Bernice Kay, de be-
neerende ontdekking, speelt eveneens een belangrijke rol in „WIDE OPEN TOWN“. In het voorprogramma
Paramount News. ENTREE: 100/50/25. Geen kinderen.
Woensdag: Re-Première van de Paramount-Film: UNTAMED, met Ray Milland en Patricia Morison, Short: S U R I N A M E

CINE LAN DIA Verwacht CINE LAN DIA
DONDERDAG, VRIJDAG
ZATERDAG, ZONDAG 8 u.
Première van de film, die ge-
maakt is naar een der romans
van den grootsten verteller der
negentiende eeuw
DUMAS
CORSICAN BROTHERS [Eén ziel in twee lichamen]
DOUGLAS FAIRBANKS Jr.
in zijn grootste rol.
4177

NIEUWTJES, DIE ONS INTERESSEREN.

— Hanekammen, een kleine gele paddestoel, worden tegenwoordig veel als groenten verkocht in Nederland.
— De verkoop van gekleurd water en zoetstof als limonadesurrogaat is thans verboden.

ROXY HEDEN, Dinsdag 6.45 uur De meesterlijke
ZOLA
PUAL MUNI als de geniale schrijver van J'ACCUSE, als de gro-
F R A N S C H M A N, die niet wilde dulden, dat zijn land in
schreeuwend onrecht volhardde. JOSEPH SCHILDKRAUT als DREY-
Entree: 100 50 25. [SHORT: SURINAME] Geen kinderen.
HEDEN
9
UUR
in de film, die speelt gedurende de BATTLE OF ENGLAND:
DON AMECHE
JOAN BENNETT
CONFIRM or DENY.
In het voorprogramma: De Koninklijke Familie van Engeland zoo-
zij zich onder het publiek begeeft, zoals zij zich van haar officiële
plichten kwijt, zoals zij TEHUIS is. Een prachtige short m-
NEDERLANDSCH commentaar.
ENTREE: 100—50—25. GEEN KINDEREN. (41)

RUM YBARRA
Eens geprobeerd...
Altijd begeerd
W. I. M. C. O.
4181 alleenverteenwoordigers.
Madurostraat 11-13 Telefoon 2195
GEBOREN
Rene Hakkenberg van Gaasbeek
29 SEPTEMBER.
4180 ST. ELIZABETHS HOSPITAAL

Gebruikt het
omdat het aangenaam
en goed is.
Feestmiddelen
in doosjes
van 2, 8 en
16 tablet-
ten.
HET LAXEERMIDDEL. 51

Koning (gemeente-ambtenaar); H. J. Kraus (journalist); A. H. van Leeuwen (architect); Mr. F. F. A. de Nere tot Babberich; W. A. Petri (boekhandelaar); Dr. Th. van Schelven (arts); J. W. van Veen (gemeente-ambtenaar); D. A. I. M. Ypma (accountant); Mr. Jan Zuyderhoff.
Uit Gouda: W. Bijl de Vroe J. Busch (inspecteur van politie); W. Hoonhout; Mr. A. Rijkse (advocaat); J. Treub; A. van Wijk (handelaar in het groot); Mr. H. de Witt Wijnen; J. C. den Boer; P. Bokhoven (aannemer); C. en P. van Eyk (kaashandelaren); A. en P. Fijn (zeepfabrikanten); C. H. Hagendoorn (secretaris Kamer van Koophandel); C. de Jong; Mr. C. Jonker (advocaat); Mr. S. H. Smit (advocaat); en A. de Wilde (aannemer).
Uit Dordrecht: T. Bleeker; Mr. L. Groen (advocaat); Mr. J. Vriesendorp (advocaat); H. Weezeland M. L. Bax; J. Bleeker (burgemeester); I. Bos (bankdirecteur); J. Bremmer; H. B. Brueker (inspecteur van politie); Dr. J. Delhez (arts); A. L. Govers (journalist); D. K. Greveling (boekhouder); H. van Gijn (bankier); C. Pijl (inspecteur van politie) en Dr. G. A. Stenger (arts).
Uit Slikkerveer: Ds. G. van den Boogert (predikant) en H. Schram (scheepsoversier).
Uit Overschie: F. Boot en L. Proos Hoogendijk (architect).
Uit Vlaardingen: J. Buis (koopman); W. Hubeek (priester); C. H. de Jongh; J. Kolpa; A. Hoogerwerf; J. van der Gaag (gemeente-ambte-
naar); T. Werner; Dr. G. D. Birnie (arts); Van der Plas (fabrikant).
Uit Wassenaar: N. Conijn; Mr. J. Hazenberg (advocaat); R. Adolf (oud-Nederlands Indisch ambtenaar); G. van Alphen; H. Baas; L. J. C. Boucher (boekhandelaar); H. S. T. den Hartog (ambtenaar); Dr. J. E. Hubbe-
ling (arts); H. Hulleman (meubelmaker); G. A. L. de Jong; W. J. Mueler van Derk; P. Noordbos; N. C. Schippers (van de Bataafse); Ir. J. H. Schreve; H. C. Verdouw (transport-
wer); Mr. F. Westeroen van Meeteren (advocaat) en Piet Zwart (architect).
Uit Boskoop: H. Dekens en K. van Nes (beiden tuinbouwer).
Uit Leiden: H. Hartendorp (gemeente-ambtenaar); R. J. Meyer

(commissaris van politie); Dr. S. Nieuwzaag (arts) en J. Verwey.
Uit Oudewater: J. van der ninck (burgemeester).
Uit Gorinchem: Ir. G. G. D. de Hoog; Mr. D. Huurman (advocaat); K. Neumann (bankier); E. Tilburg (koopman); Mr. E. Voornberg (advocaat); C. Groen (directeur van een R.K. Seminarium).
Uit Middelharnis: G. Eek (student); Mr. L. J. den Hollander (advocaat); J. B. Rasenboom (onderwijzer) en W. H. Sypkens (tand-
arts).
En verder: W. de Greef (onder-
zer) en notaris J. A. Vink (beide Ysselmonde); J. Grootenhuis, van metaalarbeidersbond uit Leiden; B. G. Escher, uit Oegstgeest; Gunder-
prez, leraar te Voorschoten; A. W. ncr; H. J. Hoogen Stroevenveld, van de loodsdienst; B. G. Kreiter-
J. van den Akker (allen uit Maas-
Th. G. Gulik (Sommelsdijk); Dom-
J. van Gulikbrecht en notaris A. H. (beiden uit Oude Tonge); H. H. Ver-
spoorweg beambte); Mr. A. Ver-
(advocaat); Dr. F. J. van Lugt-
en Dr. H. H. Santman (arts), uit Hilligersberg); P. Hoeweler-
meente-ambtenaar uit Rijsburg; Jansen Maneschijn (burgemeester); Dominee J. C. H. Hagen en P. Leeuwen, uit Zwijndrecht; D. So-
boer uit Melissant; G. Slobbe (meester) en A. van Oosteren (onder-
wijzer) (beiden uit Ooltgein); R. J. Boot; P. Roest (journalist); Waardenburg, te Alfen; P. Schooneker en G. Werkema, beiden onder-
zer te Hellevotstsluis; Dr. G. Stoch-
te Dirksland; J. Meyer Rannet-
E. A. ter Beek uit Scheveningen; A. Stichter, kaashandelaar en P. J. veehandelaar uit Leerdam; R. G. Mr. A. Hoekema (advocaat); J. van Bijleveld, candidaat notaris; M. Formijne en N. Vijlbrief (alleen-
Voorburch); P. Tellegen, burgemeester van Noordwijk; J. M. Balvers (man); H. van Altena (oud-rechts-
en H. L. Karsen (exporteur), alle uit Rijswijk; A. Hooimeyer, uit drecht; notaris A. van Eusen uit J. Lanser, scheepsvaarder te Slied-
A. Warnaar, burgemeester van Oude Tonge; alsmede de gedurende vorige week reeds vermelden.

Chas I. Gonsalves

Verzekeraar, Wilhelminaplein 7, Willemstad

zal gaarne Uw levensverzekerings-probleem analyseren en U deskun-dig adviseeren omtrent de beste wijze, waarop Gij Uw leven kunt verzekeren, een en ander zonder kosten of eenige verplichting Uwer-zijds. Afspraken kunnen worden gemaakt per Tel. 2429, of mondeling op zijn kantoor.

Grote activiteit rond de Salomons Archipel.

42 Jap-vliegtuigen vernield zonder een U.S.A.-verlies.

4 schepen der Japanners ernstig gehavend.

Sprekers: Churchill, Attlee en . . . Hitler.

NOORDAMERIKAANSE ACTIVITEITEN IN DE STILLE ZUIDZEE.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit:

Stille Zuidzee (alle data zijn Oosterlengte):

1. De Noordamerikaanse mariniers op de eilanden Guadalcanal en Florida en de Salomons Archipel zetten hun actieve patrouille-operaties tegen de Japanse grondstrijdkrachten voort. Duikbommenwerpers van de Marine en het Corps Mariniers hebben onze grondstrijdkrachten bijgestaan bij speurtochten en aanvallen. Verschillende kleine vijandelijke detachementen zijn bestreden en vernietigd en onze posities zijn enigszins uitgebreid.

2. Gedurende de periode van 25 tot en met 28 September hebben vliegtuigen van de Marine en het Corps Mariniers 42 vijandelijke vliegtuigen vernield en 3 andere beschadigd zonder dat bij de gevechten een enkel Noordamerikaans vliegtuig verloren ging.

3. Op 25 September vielen zware leger-bommenwerpers de Rekata-baai en de Tonoleihaven alsmede Japanse schepen ten Zuid-Oosten van de Buka-doorgang aan. In de Rekata-baai werd een vijandelijk watervliegtuig op het water beschadigd en werden verschillende kleine kanonstellingen aan de wal beschoten. Bij de Tonolei-haven werd een bomtreffer geplaatst op een vijandelijke kruiser en werden 3 vijandelijke watervliegtuigen neergeschoten. Een Japans watervliegtuig werd beschadigd door een bomtreffer in de strijd ten Zuid-Oosten van de Buka-doorgang.

4. Op 26 September vielen zware leger-bommenwerpers in groten getale vijandelijke schepen aan nabij het eiland Shortland. Een kruiser werd getroffen en brandende achtergelaten en een groot transport- (of vrachtschip) werd hevig gebombardeerd en ook in brand gezet. Dit schip is waarschijnlijk gezonken. 6 Vijandelijke watervliegtuigen werden neergeschoten en een zevende beschadigd.

5. Op 27 September vielen 18 vijandelijke bommenwerpers, geëscorteerd door 13 gevechtsvliegtuigen, onze stellingen op Guadalcanal aan. Onder-scheppende gevechtsvliegtuigen van de Marine en het Corps Mariniers schoten 4 bommenwerpers en 5 gevechtsvliegtuigen neer.

6. Op 28 September vielen 25 vijandelijke bommenwerpers, geëscorteerd door 18 0-gevechtsvliegtuigen, onze installaties op Guadalcanal aan. Gevechtsvliegtuigen van de Marine en het Corps Mariniers onderschepten hen en dwongen de aanvallende bommenwerpers hun bommen in zee te werpen. 23 Vijandelijke bommenwerpers en 1 gevechtsvliegtuig werden vernield" (Washington, (P) 28.9).

AMERIKAANSE AANVAL OP KISKA.

De Noordamerikaanse Marine gaf het volgende communiqué uit: „Noordelijk gebied van de Stille Oceaan: Op 24 September viel een kleine strijdmacht van zware bommenwerpers de vijandelijke installaties op het eiland Kiska aan. De gevolgen werden niet waargenomen. Op 25 September viel een grote strijdmacht van leger-bommenwerpers en jachtvliegtuigen, vergezeld door vliegtuigen van de Koninklijke Canadese Luchtmacht, de kustinstallaties en schepen te Kiska aan. Twee duikboten werden beschoten, zes water-gevechtsvliegtuigen vernield op het water en een zevende neergeschoten. Bomtreffers veroorzaakten branden op een van de twee transportschepen (of vrachtschepen). Deze schepen lagen in de haven. Het beschadigde schip werd later, half onder water, aan de grond gezien. Naar schatting werden 150 Japanners gedood of gewond."

De beschadiging van het transportschip in de haven van Kiska bracht het totale aantal Japanse schepen, dat

tot zinken werd gebracht of beschadigd bij de Aleoeten, op 33. Hiervan werden 13 tot zinken gebracht, 1 waarschijnlijk tot zinken gebracht en 19 beschadigd. Dit is het eerste bericht van de Marine, dat vliegtuigen van de Canadese Luchtmacht met de Noordamerikaanse strijdkrachten in Alaska samenwerken. Men zeide niet of de Canadese vliegtuigen gevechtsvliegtuigen of bommenwerpers waren (Washington, (P) 29.9).

DE GEVECHTEN IN CHINA.

Het Chinese Hoofdcmando deelde mede, dat de Chinese strijdkrachten belangrijke verliezen hebben toegebracht aan de Japanse strijdkrachten, die ten Zuid-Westen en Zuid-Oosten van Kinwa in Westelijke richting aanvallen [Kinwa ligt in de kustprovincie Tsjeikiang]. Het communiqué deelde mede, dat de vijandelijke troepen op Donderdag hun aanvallen in Westelijke richting openden.

De Japs leden hevige verliezen maar toch voerden zij versterkingen aan. Twee colonnes werden gezonden tegen de Chinezen, doch de Japanners verloren van een colonne in een gevecht van vier uren 300 man. De rest vluchtte. Vervolgens wierp de tweede vijandelijke colonne zich in de aanval en de Chinezen bestrijden deze strijdmacht thans op heftige wijze. Ook wordt gezegd, dat gevechten in voortgang zijn tegen Japanse eenheden, die in de richting van Wuyi aanvallen, ten Zuid-Oosten van Kinwa (Tsjungking, (P) 28.9).

TOBRUK EN BENGHAZI GEBOMBARDEERD.

De Britten deelden mede, dat hun zware en middelzware bommenwerpers in de afgelopen nacht Tobruk hebben aangevallen. De stellingen van zoeklichten en afweergeschut werden bestookt en bommen werden geworpen op de olie-installaties. Zware bommenwerpers plaatsten ook voltreffers op steigers te Benghazi (Caïro, (P) 28.9).

CHURCHILL SPREEKT TOT HET PARLEMENT.

Madagascar.

Winston H. Spencer Churchill deelde heden aan het Britse Lagerhuis mede hedenmorgen vernomen te hebben, dat Tura, de laatste overgebleven haven in het Zuiden van Madagascar, zich zonder verzet heeft overgegeven aan de Britten. Het Lagerhuis kwam opnieuw bijeen na sedert 11 September utoen te zijn gegaan.

Churchill zeide: „Het succes van de aanvankelijke landing op Madagascar en het feit, dat de operaties werden volbracht met slechts lichte verliezen aan beide zijden, zijn in grote mate toe te schrijven aan de doeltreffendheid van de Koninklijke Marine en de snelheid, waarmee de troepen op de juiste tijd naar de stranden werden gebracht." De Premier gaf een overzicht van de Zuidwaartse opmars van de Kings African Rifles tegen een „lichte oppositie". Hij zeide, dat de Vichy-Franse Gouverneur Generaal Annet op 16 September door de radio een verzoek deed om wapenstilstand te sluiten en dat zijn vertegenwoordigers op 17 September te Majunga ontvangen werden. Churchill verklaarde, dat sedert de bezetting van Tananarive „met een krachtige demonstratie van goede wil en zelfs enthousiasme van de bevolking de operaties tegen de overblijvende Vichy-Franse strijdkrachten ten Zuiden van de hoofdstad voortgang vinden." Hij zeide, dat thans „alles kalm" is in het Noordelijk deel van het eiland. Toen men hem vroeg omtrent de Franse weerstand, zeide de Premier, dat deze „voornamelijk symbolisch" was. Het Huis lachte.

Tweede Front.

Churchill legde in het Lagerhuis de nadruk op de „onwenselijkheid voor een publieke verklaring of een speculatie omtrent de tijd en de plaats van toekomstig Geallieerde offensieve operaties". Tevoren verzekerde Churchill aan een lid, dat de harmonie in de Geallieerde oorlogsplannen „steeds ons doel is" en dat er zeker geen gebrek bestaat aan de middelen om dat doel te bereiken.

Laval.

Churchill deelde aan het Lagerhuis mede: „Ik ben bang, dat ik bijkans de mogelijkheden van de Engelse taal heb uitgeput om Laval te veroordelen." In antwoord op vragen weigerde de Premier om een verdere verklaring af te leggen betreffende de houding van de Regering ten opzichte van het Vichy-régime (Londen, (P) 29.9).

DE GEBEURTENISSEN IN FRANKRIJK.

Noordamerikaanse geïnterneerd.

Diplomatieke kringen vernamen, dat de Duitsers rond 300 Amerikanen in bezet Frankrijk hebben gearresteerd als belangrijke gijzelaars. Dit heeft de spanning in Laval's Regering te Vichy doen toenemen.

Het nieuws betreffende de inrekening van de Amerikanen kwam uit particuliere kringen in Parijs. Noordamerikaanse diplomatieke kringen ontvingen geen officieel bericht hiervan, doch men was er niet door verrast omdat de Noordamerikaan in de bezette zone natuurlijk door de nazies kunnen worden geïnterneerd, aangezien zij vijandelijke onderdanen zijn. De mensen, die gearresteerd werden, zijn Noordamerikaan, die om een of andere reden in bezet Frankrijk bleven of die nog onderhandelden omtrent hun repatriëring. Men neemt aan, dat de Duitsers zullen eisen, dat een gelijk aantal Duitsers uit de Verenigde Staten worde teruggezonden, ingeval de repatriëring van de Amerikanen wordt toegestaan. Waarnemers zeiden, dat de inrekening en ook andere incidenten — zoals vooral de Noordamerikaanse goedkeuring van de Britse bezetting van Madagascar — ertoe hebben bijgedragen dat de meest critieke situatie is ontstaan in de Noordamerikaans-Franse betrekkingen.

Laval worstelt met de grootste moeilijkheden in zijn onderhandelings met Duitsland. Uit particuliere kringen wordt namelijk gemeld, dat de Duitsers hebben geëist, dat hun binnen drie weken 125.000 Franse arbeiders geleverd worden.

Laval weet hoe het Franse volk hierover denkt en is bang, dat men sterk zal reageren, indien hij aan de Duitse druk toegeeft.

Men is echter van mening, dat hij vastbesloten is zijn samenwerking met de Duitsers op zijn eigen manier door te drijven. Indien hij weigert op radicale wijze de dienstplicht voor arbeiders toe te passen bestaat de kans, dat hij uit de Regering zal worden verstoort. In zulk een geval zal hij moeten doen alsof hij voor de rechten van den Fransman is opgekomen. Een gerucht doet de ronde, dat hij zelfs gedreigd zou hebben naar Noord-Afrika te gaan (Bern, (P) 28.9).

PLANNEN VOOR HET OFFENSIEF.

Clement Attlee, de Britse Secretaris voor de Dominions, zeide, dat alle Geallieerde Leaders bezig zijn met plannen voor het offensief. „Zij behoeven niet te worden aangepoerd om een tweede front te openen", aldus Attlee. Deze verklaring volgde op een radiorede van Zondagavond, waarin hij zeide, dat de mannen, die zich bezig houden met de oorlogsplannen van de Verenigde Landen, de verscheidene slagvelden als „een geheel" zien. Hij zeide, dat geen invloed kon worden geoefend op hun beslissingen door de eisen van onverantwoordelijke mensen. Hieraan voegde hij toe, dat het tweede front deze dagen een soort leuze wordt. De slag van de Atlantische Oceaan, de aanvallen op Duitsland en de gevechten in het Midden-Oosten en elders moeten alle overwonnen worden (Ottawa, (P) 29.9).

HITLER SPREEKT 12.000 OFFICIEREN TOE.

Van de Duitse radio: Het DNB zeide, dat een redevoering van Adolf Hitler tot 12.000 jonge officieren en cadetten van de Duitse legerstrijdkrachten in het Berlijnse „Sportpalast", des Fuehrers „absoluut vertrouwen in de overwinning" bekleemtoonde. Het DNB voegde hieraan toe, dat „de Fuehrer in een enthousiast ontvangen rede een uiteenzetting gaf van de Duitse geschiedenis, die wordt bekroond door de reusachtige strijd, welke thans gevoerd wordt om Duitslands bestaan." Daarna gewaagde Hitler van „de hoge plichten, die door de officieren werden volbracht." Het DNB zeide, dat Rijksmaarschalk Hermann Wilhelm Goering den spreker vergezelde en inleidde met „drie sieg heils" voor den Fuehrer, welke roep enthousiast beantwoord werd door de jonge soldaten". Het DNB zeide verder, dat de toehoorders op het punt stonden „terug te keren naar hun detachementen aan het front" (Berlijn, (P) 28.9).

Te Koop gevraagd „Motorfiets"

Aanbiedingen te richten:

ROODEWEG 39 of TELEFOON 1665

4186

EEN NIEUW CORPS IN DUITSLAND.

Een bericht, dat werd afgedrukt in het (Zwitserse) „Le Democrat" zeide, dat het Duitse leger begonnen is met het recruteren van een speciaal „vrije corps", van troepen, die door alle moeilijkheden heen na de oorlog zullen dienen als een tegenbalans ten opzichte van Hitlers „Elite-troepen, aan wier hoofd thans de Gestapo-leider Heinrich Himmler staat. Den soldaten wordt verzocht nadat de oorlog geëindigd is, dienst te nemen in een organisatie welke geheel gelijk is met die van de S.S. „Als de vrede hersteld is, zal het Rijk twee onderscheidene vrijwillige troepen-afdelingen bezitten: een in dienst van de Gestapo en de andere die in dienst zal staan van het leger en zijn generaals." (Bern, (P) 28.9).

DE SABOTAGE SPREIDT ZICH OVER EUROPA UIT.

Kringen van een Geallieerde Regering in Londen deelden mede, dat nog 10 personen door de Duitse overheden werden doodgeschoten. Zes van deze slachtoffers werden beschuldigd van verraad en sabotage. Te zelfdertijd maakten de Strijdende Fransen bekend, dat de Duitse overheden in Parijs aan Franse oorlogsgevangenen, wier familie saboteurs en vijandelijke agenten uitlevert, de vrijheid hebben aangeboden.

Men zeide, dat dit „een aanwijzing is, dat de sabotage zich over geheel Europa uitspreidt." Zes van de terechtstellingen, die Maandag gemeld werden, vonden plaats in Praag. De vier andere slachtoffers waren Joegoslavische studenten, die te Zagreb werden veroordeeld, voor „het verspreiden van communistische propaganda en het verleiden van publieke beambten om ontrouw te worden" (Londen, (P) 29.9).

VELE KLEINTJES MAKEN EEN GROOT.

Hebben nazies geen nikkel meer?

Het Britse cabinetslid Lord Selborne stelde in een radiorede een officieel verzoek aan de mensen van bezet Europa om het Duitse transportsysteem te doen vertragen door kleine handelingen van sabotage. Selborne opperde de mening, dat miljoenen kleine vertragingen „meer schade aanrichten aan de spoorlijnen dan dynamiet en dat de ontwrichting van het transport de druk op de verdedigers van Stalingrad en Leningrad zal verlichten". Selborne zeide, dat de laatste wrakstukken van Duitse bommenwerpers in Groot-Brittannië zijn onderzocht en dat hieruit is gebleken, dat geen nikkel is gebruikt bij de bouw, waardoor de spankracht van de romp wordt vermindert met 10% (Londen, (P) 28.9).

EEN Vliegongeval IN AFRIKA.

De echtgenote en de zoon van Generaal Jean Barrau, den Vichy-Commandant voor Dakar en de rest van Frans West Afrika, behoorden tot 25 personen, die gisteren gedood werden bij het neerstorten van een vliegtuig van Air France nabij El Affroun, in Algiers. Zij behoorden tot 15 personen, die op weg waren naar Dakar. 21 Passagiers en 4 leden van de bemanning kwamen om in de vlammen.

Generaal Auguste Nogues, Commandant van Frans Marokko, zou ook het vliegtuig hebben genomen op de terugreis van Vichy naar Rabat. Zijn bagage bevond zich aan boord van het toestel, doch op het laatste ogenblik nam hij een ander vliegtuig, waarin hij samenvloog met Generaal Jean Marie Bergetet (Vichy, (P) 28.9).

„Wij willen geen slap nageslacht".

DE MENING VAN „VRIJ NEDERLAND".

Voedselpakketten.

Aan „Vrij Nederland" van 11 Juli 1942 ontlenden wij het één en ander over wat het Nederlandse Rode Kruis gedaan heeft voor de Nederlandse officieren en manschappen die in Duitsland krijsgsvangenen zaten. Er werd met het Nederlandse Rode Kruis een regeling getroffen, waarbij door middel van het Rode Kruis tweemaal per maand een „eenheidspakket" gestuurd werd aan de gevangenen. Zij, die dit konden bekostigen, betaalden zelf de kosten. Ook geallieerde krijsgsvangenen, die geen zendingen kregen, kregen pakjes.

Deze voedselpakketten bestonden o.a. uit kaas, worst of spek, leverpastei, appelstroop, groenten enz.

Toen bleek, dat de Duitsers niet erg royaal waren met beddegoed, werden

Allerhande levensmiddelen

voor Uw families.

HAM, WORST, KAAS, FIJNE TOESPISJZEN en BLIKWAREN, VERSCHILLENDE VRUCHTEN in BLIK en JAMSOORTEN, KIRPENVOER voor Uw KIPPETJES

in **LA SAMARITANA**

Breedestraat 76 (O). Tel. 2299.

4179 DE WINKEL VOOR ALLE FAMILIES.

Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze innig geliefde echtgenoot, moeder, behuwd- en grootmoeder in den ouderdom van 77 jaar

Mevr. CATALINA DE LANNOY

J. F. de Lannoy
F. R. de Lannoy
V. S. de Lannoy
H. Neuman
G. Daal & lie
O. T. de Lannoy & lie
A. K. Salbach & lie

De teraarde bestelling zal plaats vinden heden middag 4 uur van uit Conscintiesteeq 41.

4185

lakens, slopen en behoorlijke dekens gestuurd. Eind October 1940 ging een afgevaardigde van het Rode Kruis naar het kamp om alles eens te inspecteren. Op verzoek van de krijsgsvangenen stuurde het Rode Kruis een partij muziekinstrumenten en later nog sportartikelen.

Dat was in 1940 toen er slechts 70 krijsgsvangenen en een paar honderd burgergeïnterneerden waren. Nu zijn er ruim 2000 bijgekomen en vele artikelen zullen niet meer te krijgen zijn in het veranderde Nederland.

De schrijver van het artikel, een oud-krijsgsvangene, nu in Engeland, roept de lezers van „Vrij Nederland" op om door middel van het Internationale Rode Kruis voedselpakketten naar deze Nederlandse krijsgsvangenen te sturen. In Engeland is hiervoor een Comité gevormd onder leiding van Jhr. Ir. Otto C. A. van Lidde de Jeude Een voedselpakket kost 10 shilling.

Redt onze kinderen van ondervoeding.

Sinds begin 1941 heeft de Nederlandse Regering in beraad genomen het probleem van de voedselverstrekking van het Nederlandse volk, in het bijzonder van het ondervoede kind.

Intussen hebben andere volken iets gedaan. Turken, Amerikanen, Engelsen en Zusters zonden scheepsladingen voedsel naar Griekenland. De Belgische regering stelde zich garant voor een bestelling van 3.000.000 pond in Hongarije en Roemenië ten behoeve van het Belgische volk. Eind November 1941 gaf de Engelse regering toestemming voor de zending per Amerikaans Rode Kruis-schip van een partij voedsel en medicijnen naar bezet en onzet Frankrijk.

Ieder verstandig geallieerde, die evenals wij zelf de blokkade van het Europese vasteland een onmisbaar element acht, vond toch voldoende reden, om uitzonderingen te maken.

Ook Nederland moet een uitzondering maken, niet voor de bevolking, hoe ondervoed zij ook is en hoe hard dit ook valt. Het Europese continent moet onder de meest strenge blokkade blijven. Dit is nodig voor de eindoverwinning. Ieder volk moet daarvoor betalen, desnoods met alles. Een uitzondering moet echter gemaakt worden voor de kinderen. Wij kunnen niet betalen met de toekomstige levenskracht der Nederlandse kinderen.

Dit is toch duidelijk. Waarvoor immers vechten wij? Wij vechten voor een toekomstig vrij en krachtig Nederland. Als dat later moet opgebouwd worden op honderdduizenden rachitische, bleekbloedige en moreel verkommerde kinderen, d.w.z. op een slap nageslacht, is dan niet juist die toekomst van Nederland verloren, waarvoor wij thans al wat redelijk is wensen te offeren?

Maar, zegt men, de Duitsers zullen wegmaken wat zij zenden... Dit is een onrechtvaardigde vrees. Het Rode Kruis is mans genoeg om de middelen te vinden voor een bijvoorbeeld maandelijksche toezending van levertraan e.d. aan de Nederlandse behoeftige kinderen. Als de Duitsers dat wegmaken, zouden zij het toch maar één keer kunnen doen... En de Duitsers zullen het niet wegmaken.

Zij nemen ook niet weg de honderdduizenden pakketten levensmiddelen enz., die de Engelsen bijvoorbeeld aan hun krijsgsvangenen in Duitsland zenden, en die deze mogen behouden boven en bij de gewone gevangenskost, waarvan men hun óók niets ontnemt. Zodat de Daily Telegraph terecht, en met een vreugde, die wij van ganse harte met haar delen, de Britse krijsgsvangenen noemde: the best fed men of Europe.

Dat blijkt ook nog uit de „Times" van 16 Februari 1942, die schreef: „Dat de voorraden in Griekenland eerlijk schijnen te zijn verdeeld." Is er haast bij deze zaak? Er is grote

haast bij. De autoriteiten — ook die van het Rode Kruis zelf — weten, dat als men nu niet reeds de nodige stappen doet, aan een zending as. winter geen denken is, aldus steeds „Vrij Nederland".

Nu zal men vragen: Hoe denkt de wereld eigenlijk over bevoorrading van hongerende kinderen? Deze vraag, die wij stellen, hebben wij tot nu toe door niemand gesteld gezien. Men heeft het altijd over hulpverlening van hongerende bevolkingen, nooit, zoals wij, van hongerende kinderen alléén. En als nu de wereld gunstig denkt over hulp aan hongerenden in het algemeen, zou zij dan niet zeer gunstig denken over redding van kinderen?

Uit Nederland overgekomen zeiden ons: „Ja, als dat eens voor elkaar kon komen, levertraan aan onze kinderen." Over heel Amerika is een storm gegaan van sympathie voor de gedachte van bevoorrading der hongerende Griekse en andere bevolkingen. Een Grieks Archimandriet, die te Londen woont, heeft in de kranten medegedeeld, dat hij overstept geweest is van brieven en geldzendingen uit heel Engeland in verband met de door hem gepropageerde hulp aan zijn mensen. De Paus zond vorige herfst een bijzondere vertegenwoordiger naar Washington om over hulpverlening — niet alleen van de kinderen maar van de gehele bevolking der door Hitler bezette gebieden — aan te dringen.

„Wij wensen niet zo ver te gaan — aldus besluit „Vrij Nederland" — als de Paus in zijn menslievendheid heeft gedaan, wij willen niet zacht zijn, met de duizenden Engelsen, die aan den Grieksen priester schreven. Wij willen hard zijn in deze harde tijd, omdat het nodig is voor de toekomst van de wereld en van Nederland, doch: — met de uit Nederland ontsnapten wensen wij wel hulp aan de kinderen; wij wensen, terwijl wij strijden om onze toekomst te beschermen, die toekomst niet zelf in de wortel te laten bederven door aan onze eigen kinderen het nodigste te onthouden."

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Londen: Een militaire commentator bevestigde de berichten, volgens welke Veldmaarschalk Von Kuschler Von Leeb heeft opgevolgd als Commandant over de Frans strijdkrachten aan het Leningradfront, waar „felle plaatselijke gevechten voortgang vinden."

— Rio de Janeiro: 15 Personen werden gedood toen een vliegtuig van de Panair do Brasil nabij Sao Paulo neerstortte.

— Londen: Een hoge Britse officier zeide tot het Franse volk door de Britse radio: „Vandaag moet meer dan ooit de mogelijkheden van een Britse en Geallieerde landing op Frans grondgebied worden voorzien. Gij moet ook rekenen op een interventie van onze Vloot in de Franse wateren en aanvallen van de Royal Airforce op militaire objecten in bezet Frankrijk. Het offensief van de Geallieerde landen is in de maak." De officier, die in het Frans sprak, zeide: „Op de dag, dat wij er zeker van zijn ons doel te zullen bereiken — dat niets anders is dan de nederlaag van Hitlers Duitsland — zal het offensief worden geopend. Niemand zal vernemen op welke dag of op welk punt de aanval zal plaats hebben. Wij zullen echter onze belofte houden om het Franse volk op tijd op de hoogte te stellen."

— Londen: Het Britse Ministerie van Voorlichting gaf het volgende communiqué uit: „Thans kan worden verklaard, dat de vijandelijke bewering, volgens welke men troepentransportschepen op de Atlantische Oceaan tot zinken heeft gebracht, volkomen onwaar is."

DE HEER EN MEVROUW N. M. CHUMACEIRC-BAKKER

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

LEO

Curaçao, 29 September, 1942. 4184 2-1

PREMIERE DONDERDAG 7 en 9 n.m. ZATERDAG 7 & 9 n.m. ZONDAG 8.30 n.m. V...-WEST-END

Remember Pearl Harbor

4178

Mgr. Michaël G. Vuylsteke

ZEVENDE APOSTOLISCH VICARIUS

door
PATER MAMERTUS
DOMINICUS LATOUR O.P.

Toen in Maart 1910 Mgr. Ambrosius J.J. van Baars overleden was, kreeg Pastoor J. P. Delgeur een brief van het toekomstige slachtoffer, dat wist, dat men hem op het oog had: „Bid toch in Gods naam, dat ik geen Bisschop worde; daar ben ik immers totaal ongeschikt voor.”

Het antwoord van zijn jeugd-vriend en stadgenoot Jan Paul luidde kort en flegmatiek: „Amice, ik bid niet”. En daar stond op een goede dag in de nieuwsberichten van de Propaganda, dat op voorstel van de Congregatie van de Propaganda Z.H. Pius X tot Vicarius Apostolicus van Curaçao benoemd had den Hoogerwaarden Pater Michaël Antonius Maria Vuylsteke van de Orde der Predikbroeders.

Michaël Vuylsteke werd de 31ste Juli 1869 geboren te Delfshaven (Rotterdam) als zoon van den bekenden Dr. Vuylsteke. Hij studeerde aan het St. Dominicuscollege te Nijmegen en trad September 1888 te Huissen in de Orde van St. Dominicus, waar hij de kloosternaam Gregorius kreeg. Monseigneur tekende altijd M(ichaël) G(regorius) Vuylsteke. 15 Augustus 1895 werd hij priester gewijd en vertrok reeds het jaar daarop naar Curaçao. Toen de Nederlandse Pater Dominicanen een nieuw missieveld te bewerken kregen op Porto Rico in 1904, werd Pater Vuylsteke, een verstandig en deugdzaam man, tot Vicarius Provinciaal benoemd van de nieuwe Missia, welke waardigheid hij met succes bekleedde tot aan zijn bisschopsbenoeming.

Donderdag 28 September 1910 werd Mgr. Vuylsteke in de cathedraal van San Juan op Porto Rico gewijd tot Bisschop van Charadrus, door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Aversa, Pauselijk Delegaat voor Cuba en Porto Rico. Mgr. Jones, een Bisschop van Porto Rico en den Hoogerwaard-der Heer Berrios, Vicarius-generaal en Kanunnik van de cathedrale kerk van San Juan. Te Bayamón en Yauco, waar Mgr. Vuylsteke pastoor was geweest, werden schitterende feesten gevierd te zijner eer. Op Maandag 17 October 1910 haalde Curaçao zijn nieuwen Apostolisch Vicarius feestelijk binnen.

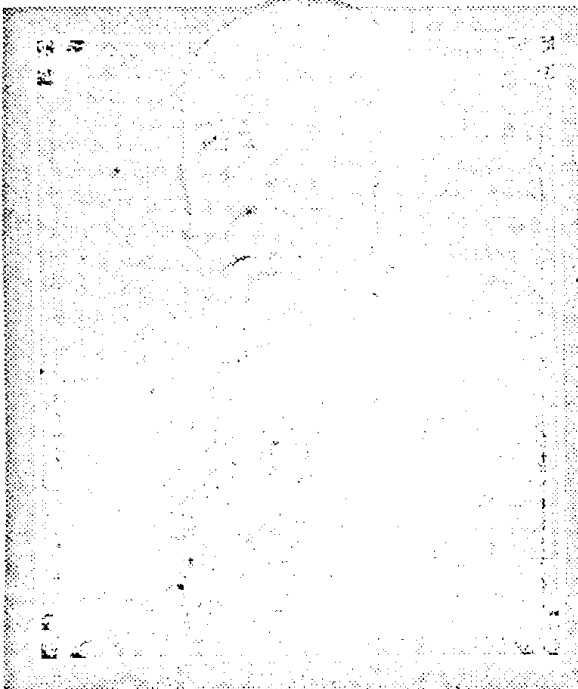
Aan de arbeid.

Binnen acht dagen had Mgr. Vuylsteke ongeveer alle grote missie-instellingen bezocht en in begin 1911 diende hij in drie weken tijd aan 1078 kinderen het H. Vormsel toe. De 8ste Mei 1911 zat Mgr. Vuylsteke al op St. Eustatius; hij heeft sinds dien de Bovenwindse Eilanden vaak bezocht. Hij wist wat het betekende: was zelf pastoor geweest van St. Maarten en heeft daar maanden aan een stuk op een ladder gestaan om zijn houten kerk eigen handig te polychromeren.

Saba kreeg in 1910 al een nieuwe school; op St. Eustatius werd de oude

kerk zo grondig gerepareerd, dat ze inderdaad bijna een echt nieuwe school werd, op Montanje werd de school vergroot. Saba zag bovendien op Hell's Gate zijn derde kerkje verrijzen.

In 1916 werd de oude St. Annakerk van de Noord, Aruba, vervangen door een nieuw en mooi gebouw en in 1918 was men gedwongen de oude

MGR. MICHAËL G. VUYLSTEKE O.P.

Bisschop van Charadrus
7e Apostolisch Vicarius van Curaçao.

St. Franciscuskerk te Oranjestad, Aruba, af te breken wegens verzakking en verrees ter plaatse het tegenwoordige imposante kerkgebouw.

Gebeurtenissen van groot kaliber.

Onder de bestuursperiode van Mgr. Vuylsteke vielen gebeurtenissen voor, zoals maar zelden in de jaarboeken van een klein land opgetekend worden. De grote oorlog, Wereldoorlog I, van 1914 — 1918, verwekte alom ontsteltenis en dwarsboomde soms ook de activiteit van den Apostolisch Vicarius. In 1915 verzeen de eerste fabrieken van een petroleumraffinerij, die weldra de grootste van de wereld zou heten. Dat gebeurde (toevallig!) toen Wereldoorlog I goed en wel op dreef was. In 1912 zette de Missie haar werkzaamheden uit tot over de grenzen van ons Gebiedsdeel en kwam den Bisschop van Guadeloupe te hulp door een priester te zenden naar de Franse helft van St. Maarten en een naar het eiland St. Barthélémy. Dit laatste eiland kreeg in 1918 zelfs twee pastoors.

Onder de directie van den Heer H. J. Ansingh bouwde de C.P.I.M. op de terreinen van Asiento een kapel ten behoeve van de honderden katholieke arbeiders en employees, toegewijd aan den H. Michaël, Patroonheilige van den Apostolisch Vicarius. De zich steeds uitbreidende C.P.I.M. lokte alle Curaçaoënaars van New York, Panama en Cuba weer terug naar de geboortegrond, overstroemde het eiland met duizenden vreemdelingen en deed op Curaçao zelf een verplaatsing van mensen ontstaan in de richting van het Schottegat. De snel aangroeiende bevolking en de nieuwe wooncentra, plaatsten den Apostolisch Vicarius voor ongewone problemen.

Nieuwe parochies werden nodig.

Santa Ana had ongeveer 8000 zielen en de grenzen van de parochie strekten zich onmogelijk ver uit. Mgr. Vuylsteke besloot ineens een flinke kerk te bouwen, geen half werk. In 1914 werd begonnen met de derde

stadskerk, die van de Heilige Familie in de wijk San Mateo. De oorlog dwarsboomde de bouw ten zeerste; men kwam ten slotte klaar in 1918 met behulp van een ingenieur van de Isla voor het toenmaals op Curaçao vrijwel onbekend betonwerk. School en pastorie volgden automatisch de kerkgebouw. Kort daarop werden gesticht de parochies van Janwe, Soto, Jan Doret, Groot Kwartier en Wishi. Op Aruba werd een nieuwe parochie noodzakelijk op San Nicolas. Nieuwe scholen werden gebouwd op Santa Maria en San Willibrordo, de St. Vincentusschool werd uitgebreid. Nieuwe fraterscholen verzeen op Aruba en Bonaire (1915), het jaar daarop kreeg Montanje een nieuwe en ruime Zusterschool.

Tussen de werkzaamheden door maakte Mgr. Vuylsteke bedelreizen naar Cuba, Porto Rico, de Verenigde Staten en Canada; stond soms vijf maal, een enkele maal zelfs zeven keer op één morgen op de preekstoel! Het geld moest toch ergens vandaan komen en van Curaçao's geld is nog nooit één kerk gebouwd. De Nederlandse katholieken hebben steeds veel bijgedragen, maar die moeten zoveel Missies ondersteunen, plus nog zoveel arme parochies in hun eigen land. En Mgr. Vuylsteke was onverzadigbaar! „Ze zeggen dat ik een geldwolf ben, maar je weet, dat ik het waarachtig niet voor mezelf nodig heb”, zei Mgr. Vuylsteke eens tegen een vriend. De man kon inderdaad niet van overdadige weelde beschuldigd worden. Zijn schrijfbureau was een gewone tafel, waarboven één electrisch lampje hing met het kleinste soort witglazen kapje erboven en dat ene lichtpunt werd aan een touwtje meegesjord, als Mgr. Vuylsteke naast zijn tafel in een hobbeltol zijn krant ging zitten lezen. Als deze eenvoudige, hardwerkende man op „vacantie” ging, vertaalde hij onderweg aan boord een boek. „Ik kan hier toch geen drie weken niets zitten te doen? En de opbrengst van de verkoop is voor de Missie”. Zo publiceerde hij een „Leven van Clothilde van Savoye” en „Werklieden zijn er weinig”.

Bij zijn koperen bisschopsfeest werd een „Studiebeurs Mgr. Vuylsteke” gesticht om de opleiding te bekostigen van een priesterstudent. Om den Curaçaoënaars bij te brengen, dat ze zelf ook moeten bijdragen voor het bouwen van nieuwe kerken in hun eigen land, stichtte Mgr. Vuylsteke het „Mgr. Nieuwindt Fonds”. Nu Curaçao zo arm niet meer was als vroeger, kon dat best. Maar geven is een kunst die men leren moet en het kost meer moeite dan ontvangen. Slechts weinigen hebben die les van Mgr. Vuylsteke goed begrepen. Zeer tot zijn teleurstelling.

In 1921 kreeg Bonaire een hosi-

taaltje en in 1927 vierde Mgr. Vuylsteke het eeuwfeest mede van de St. Bernardusparochie op dit eiland. In 1926 werd te Chicago een Eucharistisch Congres gehouden. Mgr. Vuylsteke was er tegenwoordig. In 1927 wijdde hij het mooie standbeeld in van Mgr. Martinus Nieuwindt naast de kerk van Otrabanda.

Het einde van dit vruchtbaar leven kwam zo onverwacht.

Maandag 28 April 1930 ging Mgr. Vuylsteke met Pater Maurus H. Hulsman O.P. kijken naar de voortgang der werkzaamheden voor de bouw van de kerk van Wishi. Te voet terugwandelend, gleed Mgr. Vuylsteke vlak bij de ingang van de Nieuwindstraat uit over een bananenschil en brak het heupbeen. Dit was te veel voor het tenger lichaam van den man, die ondanks zijn chronische slapeloosheid, twintig jaar voor het Vicariaat gewerkt had als een reus. De operatie was zwaar, maar gelukte, de oppassing was zorgvuldig, maar de levenskrachten waren niet meer toereikend om deze schok te boven te komen. Op het feest van St. Dominicus, 4 Augustus 1930, overleed Mgr. Michaël Gregorius Vuylsteke O.P. in het St. Elisabethsgasthuis.

Kort na zijn dood werd op het kerkhof aan de Rode Weg een nieuw algemeen priestergrafmonument opgericht, tevens als herinnering aan den initiatiefnemer, Mgr. Vuylsteke, wiens geboorte 29 October 1931 van het oude priestergraf naar het nieuwe Mausoleum werd overgebracht.

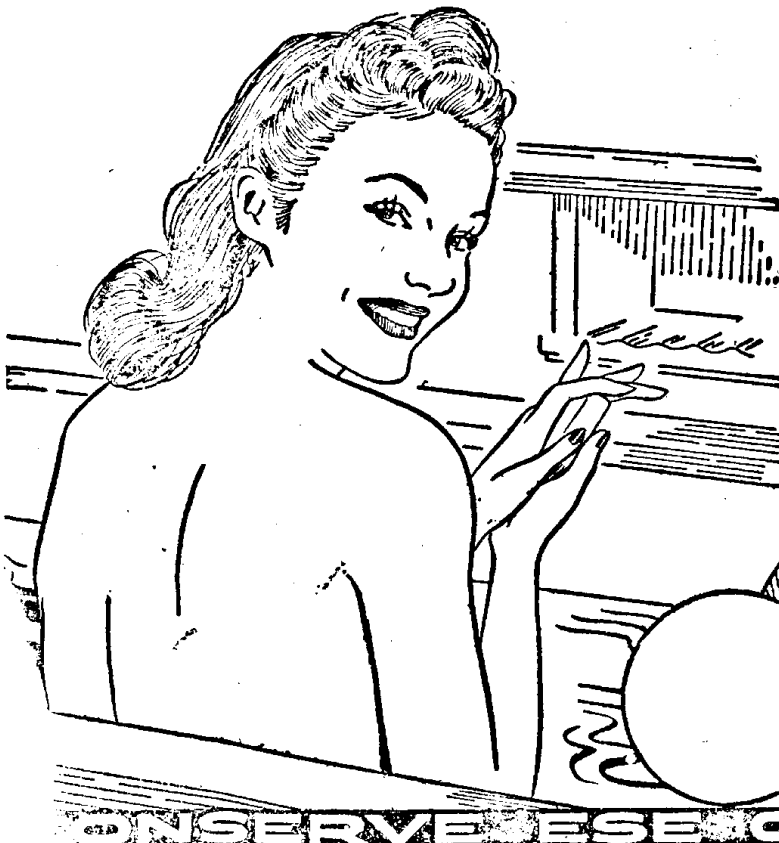
Wij ontvingen.

„One Year old” is de levensgeschiedenis van de eenjarige baby, het Nederlandse Inlichtingen Bureau te New York.

Het is verbazingwekkend, wat een werk door dit bureau in één jaar verzet is om de Nederlandse Zaak in de Verenigde Staten van Amerika te dienen. In een keurig uitgegeven boekje worden alle werkzaamheden van het Bureau beschreven en hiermede wordt tevens afdoende aangetoond, dat dit Bureau niet alleen niet gemist kan worden, maar dat het steeds tot meer perfectie moet worden opgevoerd.

Neerlandia, Aug.—Sept. 1942. In dit dubbele nummer staat allereerst een discussie over de vraag, waarom naast het A.N.V. andere verenigingen worden opgericht. Een vervolgartikel, overgenomen uit „Dagblad Amigoe di Curaçao” beschrijft de Nederlanders in Zuid Amerika, enkele artikelen en

Schoonheid beteekent niet een mooi gezicht.

Een mooi gezicht is aantrekkelijk, maar een mooi figuur met een zachte, frissche en jonge huid betooveren de mannen. Gebruikt dagelijks Palmolive en behoudt Uw jeugdige schoonheid van top tot teen.

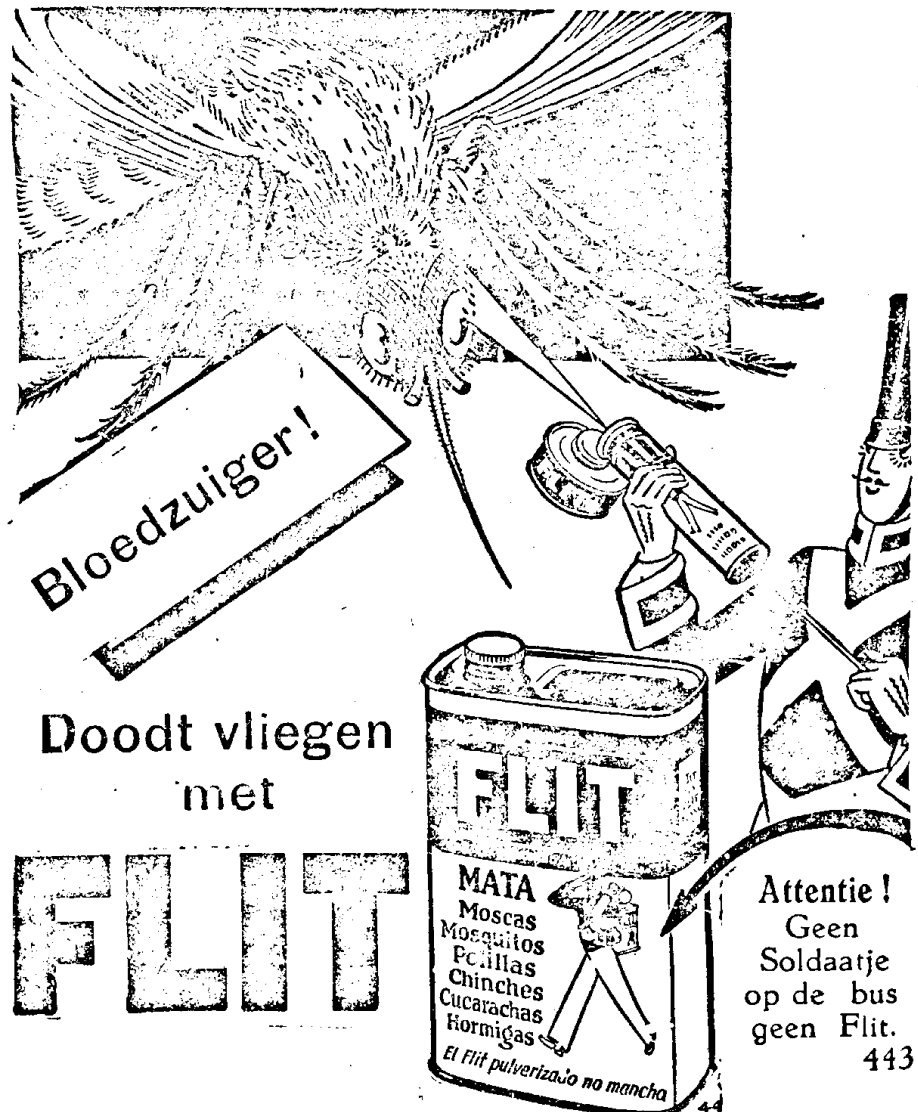
Want Palmolive, de beste zeep voor dit klimaat, is vervaardigd uit een geheim mengsel van Olijf- en Palmolien bekend sedert de oudheid als het beste schoonheidsmiddel dat de natuur voortbrengt. Het zachtreinigende rijke schuim is anders dan dat van alle andere zeepen; het verfrischt en verzacht de huid en laat het schoon, gezond en jong.

Palmolive is zuiver, beter en zeer voordelig in het gebruik. Begint nog heden het te gebruiken.

Dr. Dafoe zegt: „Palmolive is tot nu toe de eenige zeep die de vijfjigen gebruiken, welke hun huid zacht en met een natuurlijke schoonheid conserveert”.

En als Palmolive goed is voor de teere huid van de vijfjigen, moet het ook goed zijn voor U.

F. 0.17 PER STUK — 3 VOOR F. 0.50.

Bloedzuiger!

Doodt vliegen met

FLIT

Attentie!
Geen Soldaatje op de bus geen Flit.
443

stukken met verenigingsnieuws en tenslotte een gedicht van Dichter Henri A. J. Gijsen, in het dagelijks leven rechter op het eiland Aruba. Het is jammer, dat Dichter Gijsen niet in „De Stoep” schrijft. Hij zou met gemak de beste dichter van dat tijdschrift zijn. Een artikel „Japanse mentaliteit” onder de pretentieuze initia- „v.d.B.” geeft een beeld van de vuigheid van de Japanners en wel op zulk een bij uitstek deskundige wijze, dat deze initia- voor ieder op Curaçao geen initialen meer zijn. Wij hebben slechts één man, die tot zulk een prima studie de capaciteiten heeft. Dat is „v.d.B.”, wiens naam niet genoemd mag worden.

Gids, September 1942: Dit blad gaat een steeds groter wordende betekenis krijgen voor ons Protestants-Calvinistische volksdeel. De oplage is sterk toegenomen, in het buitenland, o.a. in Engeland, telt het gereformeerde orgaan van de Willemstedse gereformeerde Kerk (Mundo Nobo) ook vele abonnees. Behalve geestelijk-gestemde stof bevat deze aflevering „Mededelingen” (in de loop van September zullen in de middagdiensten de Dordtse Leerregeelen; ook wel genoemd „De 5 Artikelen tegen de Remonstranten”) worden behandeld in plaats van de gebruikelijke Catechismus-prediking. Een interessant artikel van Dr. H. Beets over de Kuitbroeken en Pelgrimvaders,

die in vroeger eeuwen uit toen in Nederland een heenkomen zoeken in de tegenwoordige en enige Staten. Jeugdrubriek e.d.

Jong Suriname van 24 September 1942 met een artikel, getiteld „Suriname en Ordening”, geschreven door Bruna. De schrijver pleit voor een „Plannen-Commissie” naast de Surinaamse Commissie van het Comité Curaçao-Suriname als een eventueel fundamenteel uitgangspunt voor de Economische Commissie zou kunnen ontwikkelen. Een zeeman-schrijver-medewerker het blad schrijft „Over Pluimvee” dit stukje staan enige aanwijzingen voor het voeren van hoenders, voor geval er geen kunstvoer meer verkrijgen is in de winkels.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN: Di. 29 Sept. Telegram Afdeling: Hr. Nukop 832, Negropont 75A. Shipping & Supplies Hr. Meis tel. 304, L. de Colignylaan 20. Scheepvaart Afdeling: Hr. Kar tel. 398, Beatrixlaan 16. Dok Afdeling: Hr. de Klerk & de Boer, tel. 431.

Te Koop

Goed onderhouden
DAMESFIETS en IJSKAST
(FRIGIDAIRE)
BRIEVEN ONDER No. 20
4183 BUR. v.d. BLAD

BRION

Het Leven van onzen Curaçao'sen Held.

door
P. A. EUWENS O.P.

III.

Maar Brion liet het niet enkel bij be- tuingen van sympathie. Evenals een andere Curaçaoënaar, Manuel Carlos Piar, schaarde hij zich onder de banier der vrijheidsmensen.

In een brief van Januari 1814 schreef hij aan zijn bloedverwanten op Curaçao: „Ik ben burger van Venezuela geworden en ik wil voor hetzelfde leven en sterven.”

Brion's eerste overwinning voor Venezuela.

Met welk een hartstocht Brion de partij van de opstand wilde dienen, blijkt reeds hieruit, dat hij zijn vaart- tuig de naam van „El intrépido Bolivar” gegeven had. Dat heette kleur bekennen, dat was een uitdaging, voor de Spanjaarden, dat was spotten met alle gevaar!

Met dit welbewapend vaarttuig lag

hij in 1814 voor Barcelona (Guanta) voor anker, toen deze plaats door verscheidene Spaanse „flecheras” (kanonneerboten) werd aangevallen. De autoriteiten dezer stad wilden zijn schip van manschappen voorzien. Brion wilde echter hierin niet toestemmen, tenzij hij zelf het commando zou voeren. Dit geschiedde en Brion versloeg de veel grotere vijandelijke macht..

Na deze heldendaad werd hij be- noemd tot kapitein in dienst van Ven- ezuela.

Kort daarop ging hij naar St. Thomas, waarschijnlijk tot aankoop van oorlogsbehoeften. Maar heel spoedig werd hem en nog twee anderen agen- ten van de opstand aangezegd binnen 5 minuten het eiland te verlaten. Brion nam nu een radicaal besluit. Hij stak met zijn schip de Oceaan over en trok naar Engeland, vast overtuigd daar beter te slagen. Het was op het einde van 1814.

Bij aankomst in Engeland vernam hij, dat er door Spanje een ontzagge- lijke vloot onder aanvoering van Mu- rillo was uitgerust om de oude bezit- tingen in Amerika voor het Moeder- land te behouden. Ook zonder die bui- tengewone hulp stonden de kansen voor de partij van de opstand vrijwel hopeloos. Maar zelfs deze ontmoedi-

gende berichten konden Brion niet van zijn plannen afschrikken.

Simon Bolivar als banneling op Curaçao.

Wij hebben nergens kunnen ont- decken dat Louis Brion vóór 1816 persoonlijk met Bolivar bevriend was of door hem tot zijn partij was overge- haald. Wel vertoefde Bolivar in de maand September 1812 op Curaçao. Dat gebeurde na zijn vlucht uit Ve- nezuela, waar hij Puerto-Cabello aan de Spanjaarden had moeten overleve- ren, toen ook Caracas en La Guayra en zelfs de generalissimus Miranda den vijand in handen waren gevallen en hij het aan een lijst van zijn vrienden. den Spanjaard Francisco Iturbe te dan- ken had, dat hij met een paspoort het land had kunnen verlaten.

Doch zoals Blanco Fombona uit- drukkelijk verklaart, en waarmede alle Venezolaanse schrijvers overeen- stemmen, was Bolivar in die dagen nog een man van weinig politieke be- tekenis. Bovendien blijkt het uit de brieven, die hij van uit Curaçao schreef, dat hij geldgebrek had en aan Iturbe om hulp en onderstand ver- zocht. Ware Bolivar dus reeds in die dagen met Brion in aanraking gekomen of bevriend geweest, dan zou Brion

hem gemakkelijk en ruimschoots uit die geldverlegenheid hebben kunnen redden.

Evenmin tijdens de tweede periode van de Venezolaanse opstand vin- den wij ergens sporen van verstand- houding of vriendschap tussen deze beide mannen. Wel was Brion in die dagen een vurig aanhanger van die partij en een enthousiast bewonderaar van den bevrijder geworden.

Na zijn vertrek uit Curaçao was Simon Bolivar in Maart 1813 van uit Colombia met een leger van 400 man de Andes overgetrokken, verover- de de provincies Tachira en Mérida en trok zeggend naar Caracas, dat hij 6 Augustus van datzelfde jaar in- nam. Van uit zijn legerkamp in Va- lencia schreef Bolivar in October 1813 twee brieven ter zelfverdediging aan den Engelschen Gouverneur van Curaçao, [John Hodgson, 1811 — 1816] die zijn clementie had inge- roepen ten gunste der krijgsgevan- genen en der koningsgezinden. Want in die jaren werd Curaçao overstroemd door duizenden vluchtelingen van de kust, Caracas, dat bij de ontzettende aardbeving van 26 Maart 1812 ruim 12.000 van zijn inwoners verloren had, werd nagenoeg ontvolkt doordien de inwoners telkens bij de nadering van een der overwinnende partijen in

verbijstering en uit vrees voor de bloedige wraak der overwinnaars, de wijk naar elders namen.

Doch ook aan deze triomftocht van Bolivar kwam een einde op 15 Juni 1814 door de veldslag van La Puerta, waar Bolivar en Mariño tegenover den Spaansen opperbevelhebber Boves een volkomen nederlaag leden.

De 15e Augustus 1814 moest Bolivar uit La Guayra wegvlugten eerst naar Carupano en vandaar de 8 Sep- tember naar Cartagena in Nieuw Granada. Hier werd hem door het Gobierno General het bevel over een leger opgedragen, dat Bogotá moest veroveren, wat hem de 12e December 1814 ook werkelijk gelukte. Doch in Cartagena heerste in die dagen twist tussen de bevelvoerende generaals.

Simón Bolivar trekt zich als vrijwillige banneling terug.

Vooral de stijgende roem van den „Libertador” was hun een doorn in het oog, waardoor het zelfs zover kwam, dat zij hem alle steun weiger- den. En om de tweespalt door zijn tegenwoordigheid niet nog groter te maken, verkocht hij de vrijwillige bal- lingschap en schepte zich op 8 Mei 1815 te Cartagena in en ging naar de Engelse kolonie Jamaica.

Reeds vertoonden zich bij het eiland Margarita de eerste schepen van geduchte Spaanse vloot onder Murillo, die tot op dat tijdstip de Oceaan was overgestoken. Zij brachten een leger van meer dan 10.000 mede: allen veteranen, die in Spanje tegen Napoleon hadden gestreeft. Nooit was de zee in deze streken ge- ge geweest van zulk een aanzien- „Ook de ingezetenen van va- racao”, zegt Poel, „konden oorde- len over de grootheid dezer uitrusting, die dit eiland voorbijzeilend de zichtsreder als met een mastbos dekte”.

Alles bezweek op de kust voor de overmacht en weldra was het ver- te punt Cartagena nog het enige ge- bleven punt op deze uitgestrekte kust, dat den opstandelingen kon overgebleven. Alle redelijke voor- ren weggevaagd. De opstand was smoorde in stromen bloeds. Venez- lag vernietigd en weerloos onder- juk van Murillo.

Hiermede eindigde het tweede vak van de Venezolaanse Vrij- oorlog. De onverwachte hulp Brion vormt een keerpunt in de schiedenis van de strijd.

Wordt vervolg